

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ PRO STUDENTY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI NA ČESKÉM VYSOKÉM UČENÍ TECHNICKÉM V PRAZE

Jana Zdarsová

Na Českém vysokém učení technickém v Praze (ČVUT) vznikl unikátní program podporující studenty s různými typy onemocnění a postižení s názvem **Extra kariéra – Program kariérového poradenství pro studenty se specifickými potřebami na ČVUT**. Tento program reaguje na fakt, že studenti se specifickými potřebami (dále jen SSP) to mají při hledání brigády, stáže či práce mnohonásobně těžší než jejich intaktní spolužáci, čímž se reálně propojilo Středisko pro podporu studentů se specifickými potřebami ELSA a Kariérní centrum ČVUT. V letošním roce program probíhal jako jedna z aktivit Centralizovaného rozvojového programu pro veřejné vysoké školy *Zefektivnění systému studijního a psychologického poradenství vč. poskytování online služeb pro studenty a zaměstnance – C19-2022*.

Do programu se zaregistrovalo celkem devět studentů se specifickými potřebami, kteří své obtíže již dříve konzultovali se Střediskem ELSA a měli na ČVUT nastavené modifikace studijních podmínek (např. navýšení času na testy, možnost písemné přípravy před ústní zkouškou). Programu se zúčastnili například studenti s dyslexií, úzkostmi, ADHD, epilepsií či studenti na autistickém spektru, což bylo pro pracovníky Kariérního centra, které není specializováno na SSP, velkou výzvou.

Program Extra kariéra jsme zaměřili na orientaci studentů se specifickými potřebami na trhu práce, na jejich sebepoznání a zacílení kariéry, možnosti informování zaměstnavatele o jejich specifických potřebách, posilování silných stránek SSP a komunikaci vlastních potřeb. Od května do prosince 2022 proběhlo v rámci programu následujících šest aktivit: sdílecí skupina, která je v případě potřeby doplněna o individuální konzultaci, osobnostní testování, kariérní poradna, sebekoučink, personální poradna a pohovor s personalistou.

V květnové sdílecí skupině šlo o první osobní setkání všech účastníků, které vedly dvě pracovnice Střediska ELSA. Na této skupině účastníci řešili, jak vnímají sami sebe v pracovním kontextu, zda umějí komunikovat vlastní potřeby případnému zaměstnavateli či jak vnímají své specifické potřeby na pracovišti. Na sdílecí skupinu navazovalo během léta osobnostní testování. Studenti si samostatně vyplnili tři online testy ([multifaktorový osobnostní profil](#), učební styly a [dotazník zvládnutí zátěže](#)) a výsledky testů, například silné a slabé stránky, studenti individuálně konzultovali online s externími odborníky.

Třetí aktivitou byla kariérní poradna. Šlo o osobní individuální konzultaci, na které studenti mapovali vhodné pracovní pozice a role, rozebírali své silné a slabé stránky a plánovali cestu k získání stáže či pracovního místa. Během rozhovoru studenti řešili také to, zda informace o svých specifických potřebách sdělovat zaměstnavateli, a pokud ano, tak kdy (např. zda uvádět informace již v životopisu či motivačním dopise, nebo až při osobním setkání).

V průběhu října proběhl skupinový workshop – sebekoučink, na němž si studenti osvojovali techniky a postupy pro zvyšování vlastního potenciálu. Díky metodě SMART se učili stanovovat si konkrétní cíl a nacházet cesty, jak k němu po malých krocích dojít. Workshop zahrnoval prvky a techniky koučinku, které SSP aplikovali sami na sebe. Následně se studenti zaměřili i na metody pro efektivní plánování.

V listopadu proběhla online personální poradna. Studentům byl přidělen personalista působící v odvětví, které studují, a s ním studenti individuálně konzultovali životopis a motivační dopis včetně formální a obsahové podoby těchto dokumentů. Následně se studenti s personalistou připravovali na přijímací pohovor a ptali se na otázky, které s pohovorem souvisejí.

Poslední aktivitou programu byl samotný přijímací pohovor s personalistou. Šlo o přijímací pohovor tzv. nanečisto, ve kterém si studenti vyzkoušeli, co vše je může při žádosti o stáž či pracovní místo čekat. Na pohovoru rozebírali, jaké mají specifické potřeby (např. potřeba bezbariérovosti budovy) a učili se své specifické potřeby komunikovat. Personalisté se snažili zajistit, aby studenti své specifické potřeby brali jako silné stránky a uměli na konkrétních příkladech vysvětlit, v čem jsou jejich specifické potřeby na dané pracovní pozici užitečné a čím budou pro firmu přínosem. Dále personalisté poskytli studentům zpětnou vazbu a nechali je nahlédnout, k čemu které otázky vedou, a jak je mohou využít pro lepší sebe prezentaci.

Díky programu se studenti dozvěděli o mnoha firmách, které podporují zaměstnávání osob se zdravotním postižením a hledají zaměstnance nejen na plný úvazek, ale i stážisty a brigádníky (např. EATON, Barclays či SAP). Studenti byli informováni i o tom, že funguje nová platforma „Pracovní tržiště“, tj. bezpečné místo propojující osoby se zdravotním postižením s jejich budoucími zaměstnavateli.

Po absolvování všech aktivit studenti vyplnili dotazník zpětné vazby. Tyto dotazníky nám budou sloužit jako podnět k reflexi celého programu i jeho jednotlivých aktivit, ale již nyní můžeme konstatovat, že program obohatil studenty i organizátory, kteří si skvěle poradili se všemi výzvami, které jim realizace programu přinesla.

Autorka

Mgr. Jana Zdarsová

Středisko pro podporu studentů se specifickými potřebami ELSA, ČVUT v Praze
zdarsova@elsa.cvut.cz

Citujte

Zdarsová, J. (2022). Kariérové poradenství pro studenty se specifickými potřebami na Českém vysokém učení technickém v Praze. *Kariérové poradenství v teorii a praxi* [online], 11(22), 78–79. Dostupné z <https://www.euroguidance.cz/publikace.html>